

Ján Kalinčiak

spisovateľ, básnik, pedagóg, literárny kritik

200. výročie narodenia

- 10. august 1822, Horné Záturčie– 16. jún 1871, Martin
- študoval na evanjelickom lýceu v Levoči a v Bratislave, filozofiu a históriu na univerzite v Halle
- v rokoch 1846-1858 pôsobil ako učiteľ filozofie a rektor na gymnáziu v Modre
- od 1858 do 1869 bol riaditeľom na nemeckom Evanjelickom gymnáziu v Tešíne
- v roku 1869 Kalinčiaka z politických dôvodov predčasne penzionovali
- v rokoch 1869–1871 vydával a redigoval literárny mesačník Orol.

- Kalinčiak bol aktívnym členom **ÚSTAVY**-spolok, kde mohol každí prísť so svojim dielom a uverejniť ho.
- Prvé práce písal po česky, no v roku 1843 mu vyšla prvá báseň v slovenčine.
- Základnými témami jeho prvých prác je Slovanstvo, folklór a literatúra, Slovensko v rámci Uhorska
- Hlavná časť jeho diela tvorí prozaická tvorba, ktorá je najrozsiahlejšou a najvýznamnejšou časťou slovenskej romantickej prózy.
- Pre jeho prózy sú charakteristické živé opisy prostredia, výrazná charakterizácia postáv a zaujímavý dej.
- Najznámejšie diela:

povesti – *Bozkovci*

Milkov hrob

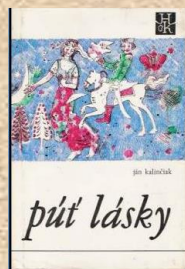
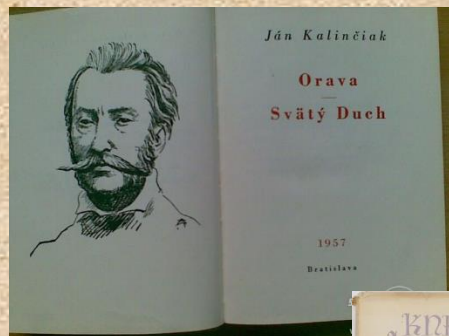
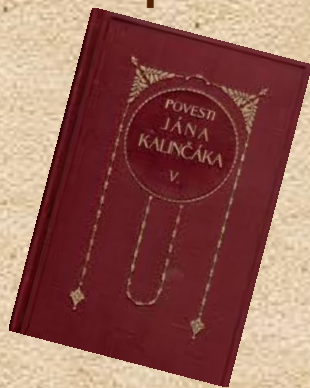
Púť lásky

Mládenec slovenský

Knieža liptovské

Svätý duch

Orava

básne- *Kráľuv stul*

Bojovník

Márii od Jána

Pozdravenie

Rada

Moja mladosť

Reštavrácia

- Kalinčiakove najvýznamnejšie dielo.
- Humorným a satirickým spôsobom zobrazil intrigy a podvody pred voľbami župných úradníkov v Uhorsku v pol. 19.st..
- V roku 1957 bola humoreska sfilmovaná pod názvom **Zemianska česť**.

DEJ PRÍBEHU:

- konflikt a zápleтка sa vytvára medzi zemianskymi rodinami Bešeňovských, Levických a Potockých
- úrad vicišpána chcú získať Adam Bešeňovský a Ján Potocký
- pred voľbami Bešeňovský urazí rodinu Levických, pretože nechce dať svoju dcéru Štefanovi
- chce ju vydať za grófa, ktorý mu za to mal financovať volebnú kampaň
- aby nestratil hlasy, sľúbil dcéru aj Štefanovi, ak sa stane vicišpánom
- bolo potrebné zariadiť, aby sa Bešeňovského voliči nedostali na voľby:
 - jednu skupinu poopíjali do nemoty
 - druhú mýtnik nepustil cez most
 - ostatných zaujali cirkusom
- voľby vyhral Ján Potocký, druhé vicišpánstvo získal Štefan Levický
- príbeh sa končí svadbou Štefana Levického a Aničky Bešeňovskej

miesto posledného odpočinku
Národný cintorín v Martine

rodný dom
Horné Záturčie
/dnes súčasť Martina/

pamätník v rodnom Záturčí neďaleko
evanjelického kostola, kde bol pokrstený

*„Škola si dala prácu, aby v žiakoch
a skrze žiakov pripravila a napomáhala
budúcnosti ľudskej spoločnosti.“*